

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГОРЛІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ

**МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ
СИЛАБУС**

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Мова і література (англійська))
Освітньо-професійна програма	Середня освіта (Мова і література (англійська)). Психологія
Форма навчання	денна
Курс	I
Семестр	II

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання

кафедри психології та педагогіки

28.08.2019 № 1

ЗМІСТ

1.	Відомості про розробників і науково-педагогічних працівників, які викладають навчальну дисципліну	3
2.	Цілі, завдання, передумови вивчення навчальної дисципліни	3
3.	Предметні компетентності та результати навчання	4
4.	Місце навчальної дисципліни в структурі освітньої програми	5
5.	Опис навчальної дисципліни	6
6.	Обсяг, методика і технології викладання дисципліни	6
6.1.	Анотація програми навчальної дисципліни	6
6.2.	Основні модулі навчальної дисципліни	8
6.3.	Індивідуальне навчально-дослідне завдання	8
6.4.	Форми та методи навчання	8
7.	Політика навчальної дисципліни	8
8.	Контрольні заходи результатів навчання	9
8.1.	Поточний контроль	9
8.2.	Підсумковий контроль	10
9.	Критерії й засоби оцінювання рівня знань і умінь студентів із дисципліни	11
10.	Рекомендована література	15

1. Відомості про розробників і науково-педагогічних працівників, які викладають навчальну дисципліну:

Назва курсу	Методика викладання психології у вищій школі
Викладач (-і)	<i>Борозенцева Тетяна Валеріївна</i> , кандидат психологічних наук <i>Кошелева Наталя Геннадіївна</i> , кандидат педагогічних наук, доцент
Контактний телефон	+38(050) 55-80-548 +38(095) 15-36-458
E-mail	t.borozentseva@forlan.org.ua n.cosheleva@ forlan.org.ua
Локація курсу в корпоративному середовищі	Ресурсний центр (аудиторія № 315, навчальний корпус № 2)
Формат курсу	Очний (offline)
Консультації	Очні консультації: в день проведення лекцій/ семінарських занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на адресу електронної пошти, зазначену в силабусі.

2. Цілі, завдання, передумови вивчення навчальної дисципліни

Курс «Методика викладання психології у вищій школі» має велике значення у справі формування професійного світогляду майбутнього викладача іноземних мов та літератур і психологічних дисциплін: формує інтегральні, загальні й фахові компетентності, необхідні для моделювання інноваційного освітнього середовища та конструювання змісту, форм, методів та засобів навчання психології у середній та вищій школі, у закладах підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців; підвищує здатність оперувати набутими знаннями теорії та практики навчання і виховання, виявляти стан і можливості поліпшення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища.

Мета дисципліни: оволодіння здобувачами ступеня вищої освіти «магістр» знаннями про особливості методів і прийомів навчання психології у вищій та середній школі, необхідних для майбутньої практичної роботи в галузі психології та педагогіки.

Завдання:

- формування уявлення про основні теоретичні дидактичні підходи, принципи і моделі навчання психології у вищій та середній школі;
- формування уявлення про основні психологічні механізми процесу і змісту викладання психології у вищій та середній школі;
- надання можливості засвоїти методи і прийоми навчання психології у вищій та середній школі;
- розкриття психологічного змісту конкретних методів у напрямках та теоріях вузівської дидактики;

- навчити вмінню застосовувати набуті знання в аналізі проблем та завдань викладацької практики..

Передумови для вивчення дисципліни: здатність використовувати базові знання про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасної психологічної науки.

Дисципліна формує **міждисциплінарні взаємозв'язки** з іншими дисциплінами: «Соціальна педагогіка», «Сучасні технології навчання», «Теорія мовленнєвої комунікації», «Педагогіка і психологія вищої школи», «Філософія сучасної освіти», «Психолінгвістика» тощо.

3. Предметні компетентності та результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти **компетентностей і програмних результатів** навчання відповідно до освітньо-професійної програми *Середня освіта (Мова і література (англійська)). Психологія спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))*, а саме:

Загальні компетентності:

- Здатність організувати і здійснювати освітню діяльність на основі цілісного і системного наукового світогляду з використанням знань в області філософії освіти, здатність аналізувати, оцінювати та застосовувати сучасні наукові досягнення в галузі мовознавства, літературознавства, психології, методики навчання англійської мови і зарубіжної літератури, методики викладання психології, психологічного консультування.
- Здатність планувати і вирішувати завдання власного особистісного та професійного розвитку.
- Здатність здійснювати пошук, обробку, систематизацію, контекстуалізацію та інтерпретацію загальнонаукової інформації з різних джерел, генерувати нові ідеї для вирішення наукових і практичних завдань, зокрема у міждисциплінарних галузях.
- Здатність орієнтуватися в інформаційних та Internet джерелах, працювати з бібліотечними фондами, критично ставитись до отриманої інформації, усвідомлювати цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі, володіння комп'ютерною та інформаційною культурою.
- Здатність працювати у професійній та/або науковій групі, дотримуючись етичних норм професійної діяльності та академічної доброчесності.

Фахові компетентності:

- Здатність використовувати базові знання про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасної педагогічної науки, психології.
- Здатність моделювати інноваційне освітнє середовище та конструювати зміст, форми, методи та засоби навчання психології у середній та вищій школі, у закладах підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців.
- Здатність оперувати ключовими поняттями фахових дисциплін та розуміти об'єктивні тенденції розвитку сучасної психології.

- Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі психології в процесі різнопланової фахової діяльності або у процесі навчання.
- Здатність здійснювати психологічний супровід персоналу та керівництва сучасних закладів освіти.
- Здатність оперувати набутими знаннями теорії та практики навчання і виховання, виявляти стан і можливості поліпшення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища, у тому числі інклюзивного, у вищих, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах, визначати індивідуальні особливості його учасників.

Програмні результати навчання:

- Організація і здійснення освітньої діяльності на основі цілісного і системного наукового світогляду з використанням знань в області філософії освіти, аналіз, оцінка та застосування сучасних наукових досягнень в галузі психологічної науки; методики викладання психології.
- Ефективне використання базових знань про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасної педагогічної науки, психології.
- Моделювання інноваційного освітнього середовища та конструювання змісту, форм, методів та засобів навчання психології у середній та вищій школі, у закладах підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців.
- Оперування ключовими поняттями фахових дисциплін, розуміння об'єктивних тенденцій розвитку сучасної психології.
- Успішне розв'язання складних задач та проблем в галузі психології в процесі різнопланової фахової діяльності, або у процесі навчання.
- Здійснення психологічного супроводу персоналу та керівництва сучасних закладів освіти.
- Ефективне застосування набутих знань з теорії та практики навчання і виховання, виявлення стану і можливостей поліпшення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища, у тому числі інклюзивного, у вищих, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах, визначення індивідуальних особливостей його учасників.

4. Місце навчальної дисципліни в структурі освітньої програми:

а) навчальна дисципліна належить до обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки;

б) під час вивчення цієї дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Педагогіка і психологія вищої школи», «Філософія сучасної освіти», «Теорія мовленнєвої комунікації», «Диференційна психологія», «Сучасні технології навчання» тощо.

в) основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Соціальна педагогіка», «Психолінгвістика», «Педагогічна лінгвістика», «Патопсихологія», «Педагогічний менеджмент» тощо.

5. Опис навчальної дисципліни:

Найменування показників	Опис підготовки фахівців	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Обов'язкова	
	Спеціальність 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))		
Змістових модулів – 1	Освітня програма «Середня освіта (Мова і література (англійська)). Психологія»	Рік підготовки	
Загальна кількість годин: денна – 90 год.	Рівень вищої освіти: другий	I	
		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	ступінь освіти: магістр	II	
		Лекції	
		12 год.	
		Семінари	
		12 год.	
		Лабораторні	
		12 год.	
		Самостійна робота	
54 год.			
Вид контролю: залік			

6. Обсяг, методики і технології викладання дисципліни:

6.1. Анотація програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Моделювання процесу навчання психології у вищому навчальному закладі та школі

Тема 1. Викладання психології як науки теоретичної та прикладної.

Методи навчання психології. Мета та основні напрями розвитку української освіти. Предмет і завдання методики викладання психології. Історія становлення методики викладання психології. Освітні програми. Цілі викладання психології в школі. Принципи навчання психології. Принципи навчання психології в школі. Завдання викладання психології. Таксономія навчальних завдань: таксономія Б. С. Блума; таксономія Д. Толінгерової; підхід Е. Стоунса до проблеми навчальних завдань. Загальна характеристика та класифікація методів навчання

психології: словесні методи навчання психології; наглядні методи навчання психології; практичні методи навчання психології; активні методи навчання (методи програмованого навчання; методи проблемного навчання; методи інтерактивного навчання). Викладання психології дистанційними засобами. Методичні особливості викладання психології в початковій школі. Методичні особливості викладання психології в середній та старшій школі. Цілі навчання психології.

Тема 2. Форми навчальних занять та методика їх проведення.

Класно-урочна та лекційно-семінарська форми занять. Лекційна форма навчання. Методика читання лекції. Семінар. Методика проведення семінарського заняття. Практичне і лабораторне заняття.

Методика організації та керування навчальною дискусією. Позааудиторні заняття. Репродуктивний і творчий типи занять. Урок психології в школі. Типи уроків. Позакласна робота з психології в школі. Типи слухачів та методи їх залучення до навчального процесу. Робота із порушниками дисципліни. Види психолого-педагогічного впливу.

Тема 3. Контроль і корекція навчальної діяльності учнів.

Контроль як навчальна дія учнів. Чинники контролю знань, умінь, навичок. Функції перевірки і оцінювання знань. Контроль та корекція навчальної діяльності учнів. Критерії оцінювання навчальної діяльності учнів. Форми обліку знань. Засоби обліку успішності. Методичні прийоми забезпечення ефективності поточного педагогічного контролю. Оцінювання навчальної діяльності учнів загальноосвітніх шкіл та учнів середніх спеціальних навчальних закладів.

Тема 4. Професійна підготовка та діяльність викладача психології.

Підготовка викладача психології. Функції викладача психології та його ролі. Знання, вміння, здібності та особистісні якості викладача психології. Організація педагогічної діяльності викладача психології. Методика планування діяльності викладача та учнів на уроці. Критерії ефективної самоорганізації діяльності педагога-психолога. Засоби оптимальної самоорганізації. Мотиваційна карта викладача психології.

Тема 5. Самостійна робота студентів.

Призначення та види самостійної роботи студента. Функції самостійної роботи студента. Завдання, що сприяють розвитку умінь читання у студентів. Особливості та вимоги до конспектування першоджерел. Підготовка до лекцій, семінарів і практичних занять. Підготовка рефератів, контрольних, курсових і дипломних робіт. Консультація як вид навчального заняття. Цілі консультації. Індивідуальна та групова консультації. Консультації до заліків та іспитів. Консультація до проходження різних видів практики.

6.2. Основні модулі навчальної дисципліни

№ п/п	Модуль /назва	Всього годин	Аудиторні заняття				Само стій на робо та
			Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	
1	Змістовий модуль 1. Моделювання процесу навчання психології у вищому навчальному закладі та школі	90	12	-	12	12	54
УСЬОГО		90	12		12	12	54

6.3. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Презентація проекту з однієї з тем курсу (на вибір студента).

6.4. Форми та методи навчання

Для визначення рівня засвоєння слухачами навчального матеріалу використовуються такі **форми навчання**: 1) лекційні заняття, на яких подається огляд сучасних принципів, методів, форм і засобів викладання психології у вищій та середній школі, прийомів активізації пізнавальної діяльності учнів та студентів, форм і методів контролю знань і вмінь; 2) семінарські заняття, що забезпечують формування вмінь студентів розробляти і проводити лекції, семінарські та практичні заняття, проектувати і використовувати на заняттях дидактичні засоби, активні та інтерактивні методи навчання, здійснювати оперативний контроль знань, прогнозувати результати навчання; 3) консультації, які проводяться з метою допомоги студентам у виконанні творчих робіт, роз'яснення окремих розділів теоретичного матеріалу, відпрацювання студентами пропущених занять.

Методи навчання. Пояснювально-ілюстративні (лекції із використанням мультимедійних засобів, таблиць, графічних схем), проблемного викладу навчального матеріалу (проблемна ситуація, проблемне завдання, проблемна бесіда), евристичні (частково-пошуковий), дослідницькі (самостійне опрацювання наукової літератури, періодичних, хрестоматійних видань), репродуктивні (відповіді на запитання, розв'язування навчальних завдань тощо), ігрові (ділові ігри, ігрове проектування), інтерактивні («мозковий штурм», «круглий стіл», дискусія), практичні (виконання завдань, лабораторні роботи) методи навчання.

7. Політика навчальної дисципліни заснована на політиці ГПМ.

Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ є вільним і автономним центром освіти, що покликаний давати адекватні відповіді на виклики сучасності, плекати й оберігати духовну свободу людини, що робить її спроможною діяти згідно з власним сумлінням; її громадянську свободу, яка є основою формування суспільно відповідальної особистості, та академічну свободу і добросовісність, що є головними рушійними чинниками наукового поступу. Внутрішня атмосфера інституту будується на засадах відкритості, прозорості, гостинності, повазі до особистості.

Вивчення навчальної дисципліни «Методика викладання психології у вищій школі» потребує: виконання завдань згідно з навчальним планом; підготовки до семінарських і лабораторних занять; роботи з інформаційними джерелами; опрацювання рекомендованої основної та додаткової літератури.

Підготовка та участь у семінарських заняттях передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни, питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення теоретичного матеріалу, конспекту лекцій, а також позицій, викладених у підручниках, монографічній та іншій науковій літературі.

Результатом підготовки до заняття повинно бути змістовне володіння здобувачем вищої освіти матеріалом теми, якій присвячено відповідне заняття, а саме: знання основних дефініцій сучасної психологічної науки, підтвердження теоретичного матеріалу прикладами з власного досвіду проходження педагогічних практик або педагогічної діяльності, уміння аргументовано викласти певний матеріал, підготувати презентацію власних навчальних пошуків, коментувати відповіді інших студентів, доповнювати їх, знаходити помилки (неточності, недоліки) та надавати правильну відповідь.

Відповідь здобувача повинна демонструвати ознаки самостійності виконання поставлених завдань, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Присутність здобувачів вищої освіти на лекційних та семінарських заняттях є обов'язковою. Пропущені з поважних причин заняття мають бути відпрацьовані.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути зваженим, уважним та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

8. Контрольні заходи результатів навчання

Загальна оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за контрольні точки та контрольні роботи змістових модулів, набраних упродовж навчального семестру (100%).

8.1. Поточний контроль

ГРАФІК

поточного контролю

Курс I (магістри 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))).

Психологія)

II семестр 2019 – 2020 навчальний рік

Факультет соціальної та мовної комунікації

Кафедра психології та педагогіки

Секція психології

Дисципліна «Методика викладання психології у вищій школі»

Викладач: к.пед.н., доц. Кошелева Н.Г.

Кількість КТ – 3

Коефіцієнт КТ – 0,2

Кількість КРЗМ – 1

Коефіцієнт КРЗМ – 0,4

Кількість ЗМ – 1

Вид підсумкового контролю: залік

№	Вид контролю	Форма контролю	Термін проведення
1	КТ 1	Середній бал за усні відповіді; підготовка реферативних повідомлень	СЗ № 3
2	КТ 2	Середній бал за усні відповіді; підготовка реферативних повідомлень	СЗ № 5
3	КТ 3	Середній бал за виконання практичних завдань	ЛЗ № 3
4	КРЗМ 1	Тестування	ЛЗ № 6

8.2. Підсумковий контроль

Питання для контролю знань здобувачів

Зміст теоретичної підготовки

1. Практичні методи навчання психології.
2. Методи інтерактивного навчання.
3. Контроль як навчальна дія учнів.
4. Форми навчальних занять та методика їх проведення.
5. Цілі навчання психології в школі та ВНЗ.
6. Особливості традиційної та інноваційної стратегій організації освіти.
7. Викладання психології як розвиваюче навчання.
8. Принципи навчання психології.
9. Позакласна робота з психології в школі. Специфіка складання плану роботи.
10. Поняття теорії навчання у ВНЗ. Розвиваюче навчання.
11. Методи програмованого навчання.
12. Урок з психології. Типи уроків.
13. Наочні методи навчання психології.
14. Загальна характеристика та класифікація методів навчання психології.
15. Психологічна теорія навчальної діяльності. Формування навчальної діяльності учнів.
16. Особливості складання плану-конспекту уроку психології.
17. Методи проблемного навчання.
18. Словесні методи навчання психології.
19. Методика організації та керування навчальною дискусією.
20. Перевірка та оцінка знань з психології. Види, форми та особливості організації перевірки знань.
21. Методичні прийоми забезпечення ефективності поточного педагогічного контролю.
22. Психологія активних методів навчання.
23. Лекційна форма навчання. Методика читання лекції.
24. Особливості та функції підручника як провідного виду навчальної літератури.

25. Таксономія навчальних завдань Д. Толінгерової.
26. Методика екзаменаційного контролю успішності засвоєння програми учнями.
27. Функції викладача психології та його ролі.
28. Підготовка викладача психології. Знання, вміння, здібності та особистісні якості викладача психології.
29. Таксономія навчальних завдань при вивченні психології.
30. Оцінка результатів навчальної діяльності учнів.

Зміст практичної підготовки

1. Підібрати методи індивідуальної роботи з текстом з психології (для учнів старшого шкільного віку).
2. Скласти фрагмент уроку-ділової гри з психології (для учнів старшого шкільного віку).
3. Скласти фрагмент уроку з психології комбінованого типу з використанням інтерактивних методів навчання (для учнів середнього шкільного віку).
4. Методика роботи з науковою літературою.
5. Методика організації самостійної роботи учнів старшого шкільного віку в бібліотеці.
6. Підготувати фрагмент уроку з психології, що містить проблемність (для учнів старших класів).
7. Розробити тестові завдання для контрольної роботи з певної теми з психології (для учнів середнього шкільного віку).
8. Методика роботи з навчальною літературою.
9. Скласти фрагмент семінарського заняття з психології (для студентів першого курсу).
10. Методика конспектуванні літературних джерел.
11. Скласти фрагмент уроку з психології з використанням словесних методів навчання (для учнів середнього шкільного віку).
12. Скласти фрагмент уроку з використанням продуктивних та непродуктивних запитань з певної теми з психології.
13. Скласти фрагмент уроку з психології комбінованого типу з використанням наочних методів навчання (для учнів молодшого шкільного віку).
14. Сформулювати запитання, які можна поставити старшим школярам з метою активізації на лекції за темою «Темперамент».
15. Скласти фрагмент уроку з використанням програмованого навчання з певної теми з психології.
16. Скласти фрагмент лекційного заняття з психології (для студентів першого курсу).
17. Основні вимоги до організації окремих складових уроку з психології.

9. Критерії й засоби оцінювання рівня знань і умінь студентів із дисципліни

Студент одержує оцінку **відмінно (100)**, якщо він:

- має системні теоретичні знання з дисципліни,
- **вільно** володіє спеціальною термінологією,

- виявляє міцні уміння і навички виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою,
- виявляє креативність у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь,
- виявляє науковий інтерес до дисципліни,
- самостійно здійснює дослідницьку діяльність у галузі методики викладання психології,
- безпомилково виконує письмові завдання в обсязі 100% за відведений час,
- рівень сформованості психологічної та методичної компетентності високий.

Студент одержує оцінку **відмінно (95)**, якщо він:

- виявляє **глибоке розуміння** основних понять і категорій з дисципліни,
- уміє аргументовано доводити власну думку, здатний виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою,
- виявляє науковий інтерес до дисципліни, але не включається до дослідницької діяльності,
- володіє спеціальною термінологією,
- безпомилково виконує письмові завдання в обсязі 90-95% за відведений час,
- рівень сформованості психологічної та методичної компетентності досить високий.

Студент одержує оцінку **відмінно (90)**, якщо він:

- виявляє **глибоке розуміння** основних понять і категорій з дисципліни,
- уміє аргументовано доводити власну думку, здатний виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою, допускаючи однак незначні помилки теоретичного й практичного характеру, які самостійно виправляє,
- виявляє науковий інтерес до дисципліни, але не включається до дослідницької діяльності,
- володіє спеціальною термінологією,
- виконує письмові завдання в обсязі 90% за відведений час,
- рівень сформованості психологічної та методичної компетентності достатній.

Студент одержує оцінку **добре (85)**, якщо він:

- виявляє **розуміння** основних понять і категорій з дисципліни, виявляючи **належний** рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення,
- достатньо правильно виконує практичні завдання, передбачені навчальною програмою,
- відповіді аргументовані, ілюстровані вдалими прикладами,
- володіє спеціальною термінологією, але допускає негрубі помилки теоретичного характеру,
- виконує письмові завдання в обсязі 80% за відведений час,
- рівень сформованості психологічної та методичної компетентності достатній.

Студент одержує оцінку **добре (80)**, якщо він:

- виявляє **розуміння** основних понять і категорій з дисципліни,
- володіє в цілому практичними вміннями і навичками відповідно до вимог курсу,
- виконує практичні завдання, передбачені навчальною програмою, допускаючи незначні помилки методичного характеру,
- володіє спеціальною термінологією, допускаючи незначні помилки теоретичного характеру,
- виконує письмові завдання в обсязі 80% за відведений час,
- рівень сформованості психологічної та методичної компетентності достатній, але допускаються незначні помилки.

Студент одержує оцінку **добре (75)**, якщо він:

- виявляє **розуміння** основних понять і категорій з дисципліни, допускаючи незначні помилки,
- володіє практичними вміннями і навичками відповідно до вимог курсу,
- виконує практичні завдання, передбачені навчальною програмою, допускаючи окремі помилки методичного характеру,
- володіє спеціальною термінологією поверхово, допускає помилки теоретичного характеру,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 2/3 за відведений час,
- рівень сформованості психологічної та методичної компетентності достатній, але допускаються незначні помилки.

Студент одержує оцінку **задовільно (70)**, якщо він:

- добре володіє навчальним матеріалом, спроможний із незначною сторонньою допомогою аналізувати, узагальнювати його,
- виявляє **розуміння** основних теоретичних понять і категорій, розкриває їх взаємозв'язок, виявляючи **достатній** рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення,
- володіє спеціальною термінологією поверхово, допускає значну кількість помилок теоретичного характеру,
- виконує практичні завдання, передбачені навчальною програмою, допускаючи помилки методичного характеру,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 2/3 за відведений час,
- рівень сформованості психологічної та методичної компетентності достатній, але допускаються помилки.

Студент одержує оцінку **задовільно (65)**, якщо він

- не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, **невпевнено** викладає теоретичний матеріал,
- має **недостатній** рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення під час опрацювання теоретичного та методичного матеріалу,

- слабо володіє спеціальною термінологією, допускає значну кількість помилок теоретичного характеру,
- виконує практичні завдання, передбачені навчальною програмою, допускаючи значні помилки методичного характеру,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 60% за відведений час,
- рівень сформованості психологічної та методичної компетентності середній, допускаються значні помилки.

Студент одержує оцінку **задовільно (60)**, якщо він

- не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом,
- має **недостатній** рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення під час опрацювання теоретичного та методичного матеріалу,
- слабо володіє спеціальною термінологією, допускає значну кількість помилок теоретичного характеру,
- виконує практичні завдання, передбачені навчальною програмою, допускаючи значні помилки методичного характеру,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 60% за відведений час,
- рівень сформованості психологічної та методичної компетентності низький, допускаються значні помилки.

Студент одержує оцінку **незадовільно (55)**, якщо він

- не вміє вільно, логічно, аргументовано, чітко висловлюватись, відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення,
- не володіє цілісними вміннями виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою, допускаючи грубі помилки методичного характеру,
- рівень сформованості психологічної та методичної компетентності низький, допускаються значні помилки,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 50% за відведений час,
- не володіє спеціальною термінологією.

Студент одержує оцінку **незадовільно (35 і менше)**, якщо він

- не вміє виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою,,
- відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення,
- робить грубі методичні помилки або не може виконувати методичні розробки, передбачені програмою практичної підготовки з дисципліни,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 30% за відведений час,
- не володіє спеціальною термінологією.

Шкала оцінювання рівня знань і умінь студентів: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
	екзамен	залік		
90-100	відмінно	зараховано	A	відмінне виконання лише з незначною (мінімальною 1-2) кількістю помилок
82-89	добре		B	вище середнього рівня з кількома помилками
75-81			C	вище середнього рівня з кількома помилками
67-74	задовільно		D	непогано, але зі значною кількістю недоліків
60-66			E	виконання задовольняє мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	не зараховано	FX	з можливістю повторного складання
1-34			F	з обов'язковим повторним курсом

10. Рекомендована література

Основна література

1. Байер О. О. Методика викладання психології: навч. посіб. / О. О. Байер. – Д.: ДНУ, 2016. – 28 с.
2. Власова О. І. Методика викладання психології: підручник / О. І. Власова. – К.: Геопринт, 2011. - 340 с.
3. Давидюк Н. М. Методика викладання психології: навч. посіб. / Н. М. Давидюк; Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці: Технодрук, 2006. – 236 с.
4. Двіжона О. В., Руснак І. С. Методика викладання психології: навч. посіб. – Чернівці: Рута, 2006. – 231 с.
5. Жуков С. М. Викладання психологічних дисциплін у сучасних навчальних закладах: навч. посіб. / С. М. Жуков, В. В. Самойлов. – Артемівськ: ДонУЕП, 2015. – 435 с.
6. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. / В. В. Каплінський. – Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. – 224 с.
7. Методика викладання психології у вищій школі : навч. посіб. / Ю. Ю. Бойко-Бузиль, С. Л. Горбенко та ін. – К.: Атіка, 2012. – 272 с.
8. Методика викладання психології у вищій школі: курс лекцій / уклад.: Щербан Т. Д., Алмаші С. І. – Мукачево: МДУ, 2017. – 53 с.
9. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. / В. М. Нагаєв. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.

10. Теорія і методика викладання в вищій школі: конспект лекцій / уклад.: І. О. Казак. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 116 с.

Допоміжна література

1. Власова О.І. Педагогічна психологія: навч. посіб. / О. І. Власова. – К.: Либідь, 2013. – 480 с.
2. Кудіна В. В. Психологія вищої школи: курс лекцій / В. В. Кудіна, В. І. Юрченко. – К.: КСУ, 2004. – 176 с.
3. Мороз О. Г. Педагогіка і психологія вищої школи / О. Г. Мороз, О. С. Падалка, В. І. Юрченко. – К.: НПУ, 2003. – 267 с.
4. Подоляк Л. Г. Психологія вищої школи: навч. посіб. для магістрантів і аспірантів / Л. Г. Подоляк, В. І. Юрченко. – К.: ТОВ «Філ-студія», 2006. – С. 195-209.
5. Щербан Т. Д. Психологія навчального спілкування: монографія / Т. Д. Щербан. – К.: Міленіум, 2004. – 345 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.tpsp-journal.kpu.zp.ua/> «Теорія і практика сучасної психології»
2. <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/psychology/> «Психологія»
3. <https://osvitanova.com.ua/posts/2015-vse-25-lektsyi-stenfordskoho-kursa-professora-roberta-sapolsky-byolohiya-povedenyia-cheloveka> Р. Саполські «Біологія поведінки людини»
4. <http://scientific-discussion.com/ru/sample-page/> «Scientific discussion»
5. http://pedagogika.wszia.opole.pl/ebook/mono2019_4.pdf «TERRITORIES' DEVELOPMENT: SOCIAL, ECONOMIC AND HUMANITARIAN ISSUES»
6. <http://www.wydawnictwo.wst.pl/uploads/files/6510cf744fb8c9ca548253f02492632c.pdf> «Innovative technologies in the formation and development of human capital» (Польща)
7. <http://ped-ejournal.cdu.edu.ua/index> «Вісник Черкаського університету: педагогічні науки»
8. http://seanewdim.com/pedagogy_and_psychology.html Science and Education a New Dimension. Pedagogy and sychology (Угорщина)
9. <https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/uk/arkhiv-zhurnaliv> «Наука і освіта»
10. <https://zbirnyk.ipv.org.ua/ua/arkhiv-viruskiv> "Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді"